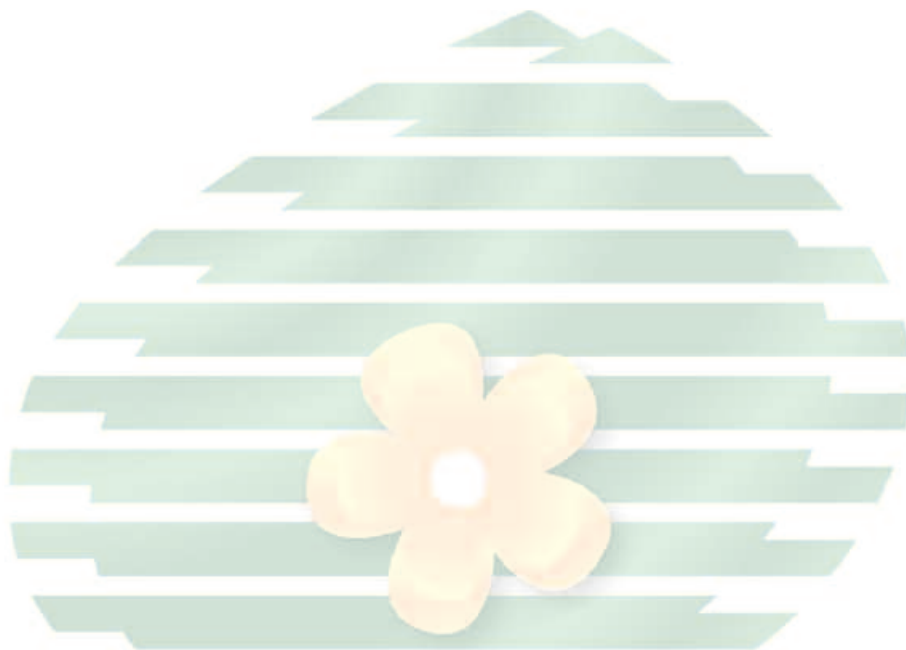

10 LET KRAJSKÉ ORGANIZACE SPOLKU PRO OBNOVU VENKOVA

10 let Krajské organizace Spolku pro obnovu venkova

Vydal: Škola obnovy venkova Třanovice
Třanovice č. 250, 739 53 Třanovice, sov@tranovice.org
© 2011
2. vydání

Zpracovala: Ing. Jana Liberdová

Editace: Bc. Jan Tomiczek

Grafická úprava a tisk: AZ PROPRESS, s.r.o., Třanovice 1

Druhé vydání této publikace bylo finančně podpořeno z dotace Moravskoslezského kraje.

ISBN 978-80-260-0181-2

Obsah

Obsah	3
Úvod	4
O Spolku	5
Logo SPOV ČR	6
Statut Krajské organizace SPOV	7
Moravskoslezského kraje (SPOV MsK).....	7
Jak jsme zakládali krajský Spolek.....	9
Předsednictva Krajské organizace SPOV Moravskoslezského kraje	10
Vývoj členské základny	12
Organizace a způsob fungování KO SPOV MsK	12
Desatero pro kraje	13
Program obnovy venkova.....	17
Soutěž Vesnice roku	20
Tabule cti.....	26
Rozpočtové určení daní	28
Petice proti diskriminaci obyvatel venkova	33
Spolek, mládež, rodina.....	36
Program obnovy rodiny.....	36
Venkovské území a architektura	42
Spolek a rozvojová témata	43
LEADER a MAS	43
Krajská organizace SPOV a Krajský úřad Moravskoslezského kraje.....	44
Cesty za poznáním	46
Co pro mne znamená KO SPOV MsK	50
Seznam použitých zkratek.....	52

Úvod

Díky skupině aktivních a nadšených osobností byl v roce 1993 založen Spolek pro obnovu venkova ČR s nemalými cíli a posláním – obnovení plnohodnotného života na našem venkově. Když jsem se v roce 1994 jako nezkušený stal starostou, motivován představou obci vytýčit budoucí směřování, hledal jsem inspiraci a podporu. V té době mne postupně oslovily aktivity SPOV a jeho nástroje (Soutěž vesnice roku, společná setkání, semináře apod.). Vědom si rychle nastávajících dramatických změn ve společnosti, změn ve vlastnictví pozemků a zemědělských objektů, ve způsobu života, v možnosti cestování do zahraničí, v nových nastupujících technologiích, byly to právě aktivity SPOV, ve kterých jsem nacházel inspiraci, nalézal výměnu zkušeností, možnost třibení názorů atd. Takto se rychle měnící způsob života na venkově ovlivněný vnějšími i vnitřními podmínkami, růstem ekonomických rozdílů mezi jednotlivými regiony, obcemi a městy, si vyžadují nové přístupy a řešení. Venkov však obsahuje něco zvláštního, ducha venkova, jeho hloubku a bohatost obsažené ve vztahu mezi lidmi, generacemi, aktivitami jednotlivých aktérů (spolky, školami, církvemi, podnikateli), přírodu a život v ní, jež je darovaným bohatstvím navzdory různým regulačním krokům státu a subjektivnímu pohledu politiků. Vznikem krajů se naskytla možnost podpory a šíření myšlenky a cílů SPOV na krajské úrovni. Jelikož venkov v každém kraji má jiné potřeby, jiná specifika, dle mého názoru i zkušenosti, založení krajské organizace SPOV byl správný krok.

Předseda KO SPOV MsK Jan Tomiczek uprostřed, vpravo předseda SPOV ČR Eduard Kavala

Pro mne osobně je to možnost se blíže poznat nejen s představiteli mnoha obcí v kraji, ale i s jejich úspěchy, problémy a rozmanitostí jejich řešení. Tím, že naše setkání jsou organizována v různých částech kraje, máme možnost poznat i místa a zajímavosti, kde bychom běžně neměli příležitost nahlédnout, či se setkat se zajímavými osobnostmi. Stalo se již pravidlem, že naše setkání navštěvují zástupci kraje (odbor regionálního rozvoje), zemědělců (Agrární komora, Národní síť pro venkov), pak u různých příležitostí zástupci církví a vysokých škol. Tato setkání a výměna zkušeností, alespoň pro mne, jsou velkým obohacením a často i povzbuzením.

Myšlenka a cíle (obnovení plnohodnotného života na našem venkově) jsou mrtvé, pokud nejsou naplněny a jejich naplňování je často nelehkým bojem. Dovolují si popřát těm, kteří jsou ochotni přijmout zodpovědnost za budoucnost našeho venkova a obcí, hodně nové inspirace, odvahy, vytrvalosti a věřím, že SPOV bude nadále dobrým pomocníkem při objevování oněch nevyčerpatelných hodnot venkova a nositelem dobrých myšlenek.

JAN TOMICZEK, STAROSTA OBCE TRANOVICE,
PŘEDSEDA KO SPOV MsK OD ROKU 2001

O Spolku...

Název: Spolek pro obnovu venkova
České republiky

Sídlo: Bělotín 151, PSČ 753 64

Právní forma: občanské sdružení

Registrace: VS/1-21 033/93-R Ministerstvo vnitra České republiky

IČ: 64937178

Spolek pro obnovu venkova byl založen dne 1. června 1993. V současné době má okolo 1 000 členů z celé České republiky.

Posláním Spolku je přispívat k rehabilitaci venkova, k obnově a prohloubení společenského a duchovního života na venkově, posílení hospodářské stability a prosperity venkova, motivovat občany žijící na venkově k dobrovolné aktivitě, podněcovat je k odhodlání podílet se na zdárném vývoji obce, napomáhat vzniku a činnosti místních a regionálních sdružení, účastnit se evropské spolupráce při obnově venkova, v neposlední řadě pak pře-

konávat úzce resortní přístupy k řešení problémů obnovy vesnice a rozvoje venkova a podporovat a realizovat Program obnovy venkova.

System členství odráží principy partnerství a členy spolku jsou osoby jmenované či delegované obcemi, svazky obcí, zájmovými sdruženími, neziskovými organizacemi i jednotlivé osoby, které v obnově venkova působí.

Spolek organizuje každý měsíc pravidelná setkání (spojená se semináři) členů a hostů střídavě v Praze a regionech, která jsou tematicky zaměřena na různé okruhy venkovského života a podílí se i na pořádání jiných seminářů a dalších akcí s odbornou a laickou veřejností.

Spolek spolupracuje s Evropskou pracovní společností pro rozvoj venkova a obnovu vesnice (jejími členy jsou spolkové země Rakouska a Spolkové republiky Německa, dále italské Jižní Tyrolsko, Lucembursko, Česká republika, Maďarsko, Slovinsko, Slovensko, samospráva německy mluvící části Belgie a Opolské vojvodství v Polsku).

Zástupce Spolku je spolu se zástupci Svazu měst a obcí ČR členem meziresortní komise, která dbá na odpovědné přidělení prostředků, vyčleněných pro Program obnovy venkova ve státním rozpočtu.

Spolek vydává vlastní Zpravodaj, který vychází měsíčně (kromě prázdninových měsíců). Od roku 2004 byl vydáván jako autonomní příloha časopisu Veřejná správa, od roku 2009 je vydáván v elektronické formě.

Zdroj: www.spov.org

Logo SPOV ČR

Základem myšlenky loga je kruh, který symbolicky představuje celistvost, nekonečnost, bezčasovost, je tedy bez začátku a konce. Nemá „nahore“ ani „dole“. Kruh je odrazem věčnosti. Spolek je určitá soudržnost lidí, kteří chtějí společně pracovat pro venkov. Znamená to přeneseně v kruhu. Ústředním symbolem loga jsou dva lipové lístky. Znázorňují historickou i současnou sounáležitost Čech a Moravy. Lípa je symbolický květ naší státnosti. Tvar lipového listu má tvar srdce. Kvítek lípy je symbolické vyjádření slunce a rozkvětu.

Zdroj: www.spov.org

Krajská organizace je součástí celostátní Spolku pro obnovu venkova, významné organizace, která je partnerem veřejných institucí v obnově venkova, v tvorbě programů pro venkov, propagaci venkova prostřednictvím médií, soutěže Vesnice roku, která je tradiční a motivující akcí pozdvihující hodnoty venkova již po řadu let nebo Entente florale Europe – Evropská kvetoucí sídla a v neposlední řadě i tlakem na politickou reprezentaci hájícím zájmy venkova např. při sestavování rozpočtového určení daní.

Ze Stanov SPOV ČR

Statut Krajské organizace SPOV Moravskoslezského kraje (SPOV MsK)

1. Krajská organizace SPOV Moravskoslezského kraje (dále jen SPOV MsK) sdružuje členy SPOV z území Moravskoslezského kraje a řídí se Stanovami SPOV, které konkretizuje pro potřeby SPOV MsK ve Statutu SPOV MsK. Aktuálně platné Stanovy SPOV jsou nedílnou součástí Statutu SPOV MsK.
2. Sídlem SPOV MsK je pracoviště předsedy krajské organizace, nestanoví-li valná hromada jinak.
3. SPOV MsK je krajskou organizací celostátního Spolku s vlastní právní subjektivitou.
4. Cíle SPOV MsK jsou shodné s cíli celostátního SPOV, které jsou dané jeho Stanovami. SPOV MsK hodlá navíc hájit zájmy venkova v Moravskoslezském kraji a být v tom aktivním partnerem orgánů kraje.
5. Předmětem činnosti SPOV MsK je proto:
  - a) Spolupráce s orgány Moravskoslezského kraje v oblastech, které určí sami členové SPOV MsK. Budou to zejména, ale nejenom:
    - zpracování Krajského programu obnovy venkova,
    - připomínkování dalších rozvojových záměrů a dokumentů, které se týkají venkova,
    - konzultace pravidel pro přidělování dotací z rozpočtů krajů a z grantových schémat společného regionálního operačního programu.

- b) Delegování zástupců do krajských orgánů (pracovních skupin, výborů a komisí), pro něž to bude SPOV MsK považovat za vhodné.
- c) Zprostředkování informací a zkušeností mezi členy v oblastech, které si určí členové prostřednictvím orgánů SPOV MsK.
- d) Pomoc v přípravě členů SPOV MsK a dalších subjektů na venkově na podmínky, které nastanou po vstupu České republiky do Evropské unie.
- e) Informování veřejnosti, veřejné správy, médií, podnikatelského a neziskového sektoru o problematice venkova, o potřebách venkovských obcí a o příležitostech jejich rozvoje.
- f) Aktivní účast členů a pověřených zástupců SPOV MsK na jednáních celostátního SPOV, výměna zkušeností s ostatními krajskými organizacemi SPOV, zpracovávání stanovisek k celostátním dokumentům o rozvoji venkova a spolupráce s jinými sdruženími, která působí v Moravskoslezském kraji.

Schůze KO, Divčí Hrad 14. 4. 2006

Předmětem činnosti SPOV MsK jsou v přiměřeném rozsahu i další činnosti, jejichž cílem je zlepšovat postavení venkova Moravskoslezského kraje ve společnosti.

- 6. Delegátem valné hromady je každý člen, u kolektivního členství organizací pak pověřený delegovaný člen organizace.
- 7. Jednání představenstva jsou přístupná členům. Program jednání a usnesení bude zasílán elektronickou poštou všem členům SPOV MSK.

- 8. Noví členové podávají přihlášky na sekretariát celostátního SPOV.
- 9. Zájemce o spolupráci (obce, mikroregiony, nestátní neziskové organizace, jednotlivci a další) eviduje SPOV MsK jako přidružené členy s hlasem poradním.
- 10. Orgány krajské organizace:
  - a) Předseda a 1 místopředseda
  - b) Předsednictvo (11-ti členné)
  - c) Tajemník
  - d) Revizní komise (3 členná)
  - e) Odborné komise
    - i. členové odborné komise jsou jmenováni představenstvem a nevztahuje se na ně stanovené volební období,

- ii. na pracovní jednání komise mohou být přizváni i nezávislí odborníci zabývající se profesně projednávaným tématem,
- iii. komise předkládá své návrhy předsednictvu.

11. O volebním období rozhodne valná hromada krajské organizace na svém jednání.

12. O změnách tohoto statutu rozhoduje valná hromada krajské organizace.

Aktualizováno k 16. 2. 2006

Jan Tomiczek
předseda

Jak jsme zakládali krajský Spolek....

Ze zápisu z ustavujícího zasedání Krajské organizace Spolku obnovy venkova konaného dne 13. 9. 2001 ve Slatině, okres Nový Jičín:

...p. Tomiczek zahájil setkání, které se uskutečnilo na základě § 13 Stanov Spolku. Zapisovatelem byl zvolen p. Míček. Celkem bylo obesláno 46 obcí, 10 soukromých osob a 7 firem či nevládních organizací, které dle dostupného seznamu jsou členy spolku. Jen 19 členů projevilo písemný zájem o zřízení krajské organizace. P. Sobotík seznámil přítomné s cíli Spolku a uvedl je do problematiky celé záležitosti.

Na základě jednotlivých návrhů byl zvolen přípravný výbor pro svolání valné hromady k založení krajské organizace ve složení:

Předseda přípravného výboru – Jan Tomiczek

Členové přípravného výboru – Lubomír Klaban, Petr Pastrňák, Luděk Míček

První valná hromada KO SPOV MsK byla potom svolána na 20. 11. 2001 opět do Slatiny. Jako host zde vystoupil také p. Kavala, hovořil o historii, současnosti a cílech Spolku jako celku. Valná hromada zvolila své první devítičlenné předsednictvo a rozhodla o tom, že setkání členské základny by se měla uskutečňovat nejméně 6x ročně.

Zámek v Slatině

Předsednictva Krajské organizace SPOV Moravskoslezského kraje

První předsednictvo – Slatina 20. 11. 2001 - devítičlenné: Anna Konderlová, Jiří Schnirch, Jan Tomiczek, Jaroslav Vaněk, Luděk Míček, Jaroslav Haluza, Petr Rosolanka, Jan Janík, Lubomír Klaban

Předseda: Jan Tomiczek

Druhé předsednictvo – Ostrava 20. 2. 2003 - devítičlenné: Anna Konderlová, Jiří Schnirch, Jan Tomiczek, Jaroslav Vaněk, Luděk Míček, Jaroslav Haluza, Dušan Lederer, Pavel Hejsek, Dalibor Dvořák

Předseda: Jan Tomiczek

Místopředseda: Anna Konderlová

Třetí předsednictvo – Stěbořice 16. 2. 2006 - jedenáctičlenné: Jan Tomiczek, Jaroslav Vaněk, Luděk Míček, Jaroslav Haluza, Dušan Lederer, Pavel Hejsek, Rostislav Kožušník, Petr Martiňák, Dagmar Válková, Milan Ivanovič, Jan Krzok

Předseda: Jan Tomiczek

Místopředseda: Dagmar Válková

Revizní komise: Pavla Mandrlová, Rudolf Bilko, Karel Obluk

Schůzka předsednictva KO, Soběšovice 10. 12. 2009

Čtvrté předsednictvo – Horní Tošanova 19. 2. 2009 - jedenáctičlenné: Jan Tomiczek, Jaroslav Vaněk, Luděk Míček, Petr Pastrňák, Dušan Lederer, Dana Váhalová, Rostislav Kožušník, Petr Martiňák, Božena Mruzíková, Jaroslav Jelínek, David Čmiel

Předseda: Jan Tomiczek,

Místopředseda: Dušan Lederer

Revizní komise: Dagmar Novosadová,
Jan Konečný, Karel Obluk

Zástupci Moravskoslezského kraje v předsednictvu SPOV ČR

V předsednictvu SPOV ČR dlouhodobě zastupuje krajskou organizaci Bc. Jan Tomiczek z titulu svého opakovaného zvolení předsedou KO. V tomto předsednictvu nás také zastupovali v období 2005 – 2008 Ing. Pavel Hejsek a Ing. Petr Martiňák. Ve volebním období 2008 - 2010 působil v předsednictvu ve funkci místopředsedy SPOV ČR také člen naší KO senátor Jiří Žák.

Bolatice 4. 12. 2008, vpravo senátor Jiří Žák, tehdejší místopředseda SPOV ČR

Vývoj členské základny

Datum	Obce	Fyz. osoby	Organizace	Celkem
k 21.11.2001	46	11	7	64
k 30.9.2011	88	12	4	104

V současné době je evidováno na území Moravskoslezského kraje 299 obcí.

V okamžiku svolání ustavujícího zasedání KO SPOV MsK v roce 2001 sice bylo v celostátním registru členů SPOV uvedeno 46 obcí z našeho kraje, ale svou vůli k založení krajské organizace písemně projevily: Bernartice nad Odrou, Dívčí Hrad, Dolní Životice, Hlinka, Hodslavice, Hukvaldy, Krasov, Markvartovice, Nýdek, Píšť, Pstruží, Pustá Polom, Slatina, Tichá, Třanovice.

Z 10 fyzických osob registrovaných v našem kraji v roce 2001 se tehdy písemně vyslovili pro založení KO pan Gala, Klaban a Mruzek. Dnes zůstali jen dva původní členové – pan Haluza a pan Klaban - a postupně se přihlásilo 10 nových.

Organizace – členové spolku: v roce 2001 byly obeslány okresní úřady, CpKp a občanské sdružení Vlastenecký poutník, které také písemně podpořilo vznik KO. Dnes jsou v naší organizaci zemědělská firma, dvě o. p. s. a jedna s. r. o. Nemáme tzv. kolektivní členy jak tomu je u mnoha jiných krajských organizací SPOV, kdy jsou za členy přihlášeny celé mikroregiony nebo MAS.

Organizace a způsob fungování KO SPOV MsK

Krajská organizace SPOV v Moravskoslezském kraji nemá právní subjektivitu. Jejím statutárním zástupcem je tedy předseda SPOV ČR se sídlem v Běltočině.

Členské příspěvky vybírá sekretariát SPOV ČR, krajská organizace může nárokovat 40 % těchto příspěvků pro svou potřebu.

Valná hromada je organizována jednou ročně, předsednictvo je valnou hromadou voleno na tříleté funkční období.

Sídlo krajské organizace se nachází v Třanovicích (v sídle předsedy KO). Vedení sekretariátu je zajišťováno manažerkou Školy obnovy venkova v Třanovicích.

Členská základna se setkává 5 x ročně, co dva měsíce s výjimkou prázdnin.

Setkání (schůze) se uskutečňují pokaždé v jiné členské obci systémem „Poznáváme obce kraje“. Na schůzi jsou pravidelně zváni zástupci odboru regionálního rozvoje KÚ, zástupci

Před členskou schůzí v Jiříkově 19. 6. 2008

krajských rozvojových agentur, soukromých zemědělců, Národní sítě pro venkov, zástupci MAS v kraji. Diskusí se také účastní poslanci a senátoři z našeho kraje.

Alespoň jednou v roce je schůze uspořádána na Krajském úřadě v Ostravě.

Poslední setkání v roce se uskutečňuje v obci, která zvítězila v krajském kole soutěže Vesnice roku.

Jednou až dvakrát ročně

vyjíždí členové KO na společné studijní – poznávací cesty do českých i zahraničních regionů.

Desatero pro kraje

schválené Spolkem pro obnovu venkova ČR 3. února 2009 jako východisko krajských organizací Spolku pro spolupráci s kraji v tomto volebním období krajských zastupitelstev

1. Subsidiarita a jednoduchost

Členové Spolku pro obnovu venkova České republiky (dále jen „Spolek“) jsou přesvědčeni, že obnově a rozvoji venkova nejlépe svědčí uplatňování principu subsidiarity, budou tento princip prosazovat ve všech oblastech spolupráce s kraji. Budou trvat na zachování i těch nejmenších obcí a hledat spojence k prosazení změn rozpočtového určení daní ve prospěch malých obcí a měst.

Tam, kde je dosud nutné podporovat venkov prostřednictvím podpurných a dotačních programů, bude Spolek vyžadovat co nejjednodušší pravidla.

2. Sebevědomí

Je nezbytné všemi formami podporovat vlastní sebevědomí obyvatel venkova, aby se vlastními silami snažili o zlepšování kvality života na venkově a všestranný rozvoj venkovských regionů.

Vyžadování pomoci kraje a státu je na místě tam, kde vlastní prostředky nemohou,

např. z důvodů nespravedlivého určení daní nebo nastavení evropských či národních programů, dostačovat. Od krajů musí Spolek vyžadovat, aby současně nastavený daňový a dotační systém a jeho důsledky ve vztahu k venkovu průběžně vyhodnocovaly a svou podporu zaměřily na oblasti, které nemohou obce samy řešit a evropská nebo národní podpora je nedostatečná.

Za nejvhodnější formu podpory Spolek považuje další navyšování finančních prostředků pro krajské programy obnovy venkova při jejich věcném přizpůsobení aktuálním národním a konkrétním krajským podmínkám.

V konkurenčním prostředí má zvláštní význam specializace, a to nejen specializace výroby, ale např. i v zaměření regionu, v místních produktech nebo specializace a vyniknutí v oblasti sportu, zábavy, rekreace nebo turistického ruchu, které mohou na místo či region upozornit, posilovat jeho sebevědomí a třeba i nepřímo vést k jeho prosperitě.

3. Společenský život

Duchovní obnova venkova a rozvoj společenského života v obcích jsou základem a předpokladem úspěšné obnovy vesnice a rozvoje venkova jako celku. Proto Spolek uvítá každou podporu krajů, zaměřenou tímto směrem. Spolek počítá s trvalou finanční a organizační podporou krajů při realizaci a slavnostním vyhlášení výsledků krajských kol soutěže Vesnice roku.

4. Rodina a tradice

Spolek očekává krajskou podporu také v oblasti rodinné politiky, prohlubování povědomí pospolitosti a aktivní účasti obyvatel na místních a regionálních tradicích. I když hlavní tíha tohoto úkolu spočívá na obcích, nelze se při realizaci řady konkrétních akcí nebo opatření, zejména v sociální oblasti, obejít bez porozumění a vstřícnosti krajů.

Spolek přivítá každou podporu krajů, týkající se projektů pro děti a mládež a venkovských školských zařízení. Tam, kde dosud taková forma podpory neexistuje, nebo je málo rozvinutá, nabídne vhodné formy a příklady úspěšných projektů.

5. Solidarita

Spolek očekává solidární chování krajských zastupitelů a větších měst k venkovu, které umožní jeho pozitivní rozvoj i při současném, pro něj nepříznivém nastavení rozpočtového určení daní. S ohledem na minoritu venkovského obyvatelstva a tomu odpovídající malý počet krajských zastupitelů z venkova by to bez této solidarity ani nebylo možné.

V této souvislosti Spolek poukazuje na to, že i když počet obyvatelstva v obcích do 2 tisíc obyvatel, statisticky vzato tradičně považovaných za venkovské, dosahuje zhruba čtvrtiny

obyvatel České republiky, ve venkovských regionech, současně realizujících nebo se připravujících na LEADER, do nichž mohou být podle pravidel českého Plánu rozvoje venkova na období 2007-2013 zahrnuta města do 25 tisíc obyvatel, žije téměř 45 % obyvatel republiky. Tyto regiony zaujímají tři čtvrtiny jejího území.

6. Odpovědnost

V souladu s principem subsidiarity je nesporné, že za rozvoj venkova musí odpovídat především obce a regiony. Proto ruku v ruce s posilováním jejich podílu na daních musí jít navyšování jejich finanční spoluúčasti na dotovaných projektech. To povede ke zvyšování odpovědnosti za výběr projektů v rámci demokratických systémů místní samosprávy, ke zmenšení rozsahu administrativně náročného posuzování projektů nadřizenými úřady a ve svých důsledcích ke snížení rizika korupce.

Venkov a jeho obyvatelstvo by měly nést také spoluodpovědnost za péči o kulturní krajinu. Spolek proto bude při jednáních s kraji klást důraz na tuto problematiku. Bude se přitom snažit využít orgánů krajů, které v řadě z nich řeší společně problematiku venkova, zemědělství a životního prostředí na rozdíl od více resortně pojaté centrální politiky vlády.

7. Prosperita

Spolek je si vědom skutečnosti, že prosperita venkova je založena především na ochotě obyvatel žít na venkově. Ta je daleko více odvislá od možností zaměstnání a přijatelné dopravní obslužnosti, než např. od stavu technické infrastruktury. Je třeba vyhledávat, vytvářet a využívat příležitosti pro zvýšení zaměstnanosti přímo ve venkovských obcích. Proto bude

Desatero pro kraje zpracoval Ing. arch. Jan Florian, na snímku na mezinárodní konferenci „Postavení škol obnovy venkova po rozšíření EU“, Čeladná 2004

Spolek spolupracovat s kraji především při řešení těchto otázek.

Spolek bude upozorňovat na úskalí finančně náročných projektů, které samy o sobě život na venkově nezaručí, ale mohou obce dostat do určité „infrastrukturální pasti“, kdy sice využijí nabízených prostředků, ale každodenní život obce i jeho obyvatel se prodraží, což způsobí namísto přílivu obyvatel jeho snižování nebo místo spokojenosti novou nespokojenost.

Předpokladem prosperity je také rozvoj vzdělanosti. Proto bude Spolek při dialogu s kraji projednávat otázky jako je působení

tzv. „škol obnovy venkova“ (nebo jiných podobných institucí) a zachování venkovských škol a možností jejich širšího působení v rámci tzv. „komunitních škol“.

8. Transparentnost

Spolek musí být strážcem transparentnosti každého rozhodování o venkovu. Bude proto vyžadovat, aby při rozhodování o venkovu včetně tvorby programů a činnosti výběrových komisí byly zveřejňovány osoby odpovědné za přijímaná rozhodnutí. Tato činnost nemůže být skryta za anonymitu úřadu nebo komise.

9. Partnerství

Spolek bude podporovat utváření a činnost místních akčních skupin, pracujících metodou LEADER. Základní principy jejich práce – trvalé partnerství veřejného a soukromého sektoru včetně neziskových organizací a vytváření cílů rozvoje jednotlivých venkovských regionů „zdola-nahoru“ - odpovídají východiskům původního Programu obnovy venkova a proto bude Spolek iniciovat jejich podporu kraji tam, kde se nepodaří zajistit jejich podporu z evropských nebo národních prostředků.

Spolek považuje za své přirozené partnery nejen kraje, ale i další organizace a instituce, zabývající se na krajské úrovni zemědělstvím a venkovem (např. regionální agrární komory, krajské sítě pro venkov, školy obnovy venkova). Bude napomáhat výměně zkušeností mezi kraji jak na úrovni krajských úřadů, tak těchto organizací a institucí.

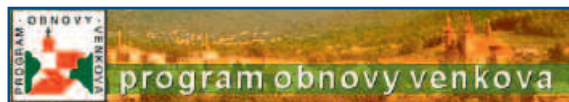
10. Inovace

Každý rozvoj potřebuje inovace. V rozvoji venkova hraje zvláště významnou úlohu rozvoj informačních technologií a péče o životní prostředí.

V nově se formulujících LEADER-regionech, nabízejících lepší manažerské a odborné zabezpečení, bude Spolek podporovat vyhledávání možností většího využívání obnovitelných zdrojů energie a tepelně úsporných řešení veřejných budov (jako příkladů vhodných následování) s navazujícími konkrétními projekty jejich realizace.

Zvláštní pozornost zaslouží spolupráce Spolku a krajů při realizaci tzv. brownfields ve venkovském prostoru.

Program obnovy venkova

Období devadesátých let minulého století bylo pro mnoho obyvatel venkovských obcí hledáním nových příležitostí, způsobů a možností v obnově a rozvoji. Zanikaly v mnoha případech špatně fungující střediskové obce, uměle organizované složky veřejného života a nastala příležitost pro obnovu hodnot, které nabízí život na venkově. Naskytl se příležitost budování a vytváření občanské společnosti na jiných, nových principech a zásadách. Zde však scházely zkušenosti. Velice dobrým pomocníkem v této oblasti se stal zejména Program obnovy venkova, vyhlášený Ministerstvem pro místní rozvoj ČR za vydatné pomoci Spolku pro obnovu venkova.

Dotiční politika Programu obnovy venkova nabízela podporu k osvojování a zavádění principů obnovy venkova na demokratických zásadách, podpořila vytváření podmínek pro aktivní přístup široké veřejnosti.

Při přechodu POV na kraje v roce 2003 začala diskuse, v jakém finančním objemu má být nastaven pro jednotlivé kraje.

Ke konečnému rozdělení došlo podle návrhu ministerstva financí dle první následující tabulky, přestože byl zpracován a předložen spravedlivější návrh a stanovisko zástupců KO SPOV MsK – viz druhá tabulka.

Senát, delegace KO SPOV MsK – oslavy 15. výročí POV, 2. 5. 2006

Tabulka: Přehled dotací Programu obnovy venkova v letech 1998 – 2003 podle jednotlivých krajů včetně skutečného konečného rozdělení

Zdroj: MMR ČR

kraj	1998		1999		2000		2001		2002 standardní		2002 povodňové		2003 standardní		2003 povodňové		průměr 2000-2003	výpočet MF	rozdíl prů- měru a MF
	v tis. Kč	%	v tis. Kč	%	v tis. Kč	%	v tis. Kč	%	v tis. Kč	%	v tis. Kč	%	v tis. Kč	%	v tis. Kč	%			
hl.m. Praha	800	0,17	300	0,06	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0	0
Středočeský	46 035	9,65	45 667	9,43	65 249	11,30	65 836	10,70	50 668	12,47	106 885	30,32	72 167	13,95	111 808	35,63	63 480	101 637	38 157
Jihočeský	47 915	10,05	47 901	9,89	63 021	10,91	67 396	10,95	34 590	8,51	156 550	44,41	51 995	10,05	114 506	36,49	54 251	55 210	960
Plzeňský	43 045	9,02	46 042	9,50	60 953	10,55	73 949	12,02	28 669	7,06	20 090	5,70	41 495	8,02	14 692	4,68	51 267	43 813	-7 454
Karlovarský	5 118	1,07	7 772	1,60	12 570	2,18	15 555	2,53	7 157	1,76	819	0,23	10 616	2,05	0	0,00	11 475	9 202	-2 273
Ústecký	27 085	5,68	22 022	4,55	32 216	5,58	52 606	8,55	26 471	6,52	23 351	6,62	29 088	5,62	68 938	21,97	35 095	27 814	-7 281
Liberecký	22 176	4,65	19 829	4,09	35 299	6,11	42 178	6,85	17 431	4,29	0	0,00	21 221	4,10	0	0,00	29 032	16 730	-12 302
Královéhradecký	29 990	6,29	30 287	6,25	33 485	5,80	28 446	4,62	31 474	7,75	0	0,00	31 235	6,04	0	0,00	31 160	39 316	8 156
Pardubický	34 668	7,27	43 096	8,90	36 218	6,27	31 792	5,17	31 129	7,66	0	0,00	33 390	6,45	0	0,00	33 132	40 048	6 916
Vysočina	49 638	10,41	54 420	11,23	70 797	12,26	62 258	10,12	42 394	10,43	5 400	1,53	65 224	12,61	0	0,00	60 168	69 431	9 263
Jihomoravský	64 845	13,59	53 843	11,11	69 236	11,99	72 531	11,79	47 542	11,70	39 409	11,18	56 349	10,89	3 900	1,24	61 415	50 086	-11 329
Olomoucký	25 054	5,25	33 331	6,88	32 880	5,69	28 478	4,63	27 019	6,65	0	0,00	36 517	7,06	0	0,00	31 224	28 964	-2 260
Zlínský	48 500	10,17	44 417	9,17	35 896	6,22	31 007	5,04	33 706	8,30	0	0,00	36 882	7,13	0	0,00	34 373	21 645	-12 728
Moravskoslezský	32 121	6,73	35 549	7,34	29 675	5,14	43 347	7,04	28 036	6,90	0	0,00	31 168	6,02	0	0,00	33 057	16 104	-16 953
Celkem	476 990	100,00	484 476	100,00	577 495	100,00	615 379	100,00	406 286	100,00	352 504	100,00	517 347	100,00	313 844	100,00	529 127	520 000	-9 127

Tabulka: *Návrh za KO SPOV MsK na rozdělení dotací /v konečné fázi nebyl akceptován/*

Zdroj: Bc. Jan Tomiczek

Kraj	1998	1999	2000	2001	2002	2003	Průměr	Návrh
	v tis.Kč	v tis.Kč	v tis.Kč	v tis.Kč	v tis.Kč	v tis.Kč	v tis. Kč	v tis. Kč
hl.m.Praha	800	300	0	0	0	0	183,3333	0
Středočeský	46035	45667	65249	65836	50688	72167	57112	59000
Jihočeský	47915	47901	63021	67396	34590	51955	52129,67	53000
Plzeňský	43045	46042	60953	73949	28669	41495	49025,5	50000
Karlovarský	5118	7772	12570	15555	5157	10616	9464,667	11000
Ústecký	27085	22022	32216	52606	26471	29088	31581,33	32000
Liberecký	22176	19829	35299	42178	17431	21221	26355,67	27000
Královéhradecký	29990	30287	33485	28446	31474	31235	30819,5	31000
Pardubický	34668	43096	36218	31792	31129	33390	35048,83	35000
Vysočina	49638	54420	70797	62258	42394	65224	57455,17	58000
Jihomoravský	64845	53843	69236	72531	47542	56349	60724,33	60000
Olomoucký	25054	33331	32880	28478	27019	36517	30546,5	31000
Zlínský	48500	44417	35896	31007	33706	36882	38401,33	39000
Moravskoslezský	32121	35549	29675	43347	28036	31168	33316	34000
Celkem	476990	484476	577495	615379	404306	517307	512163,8	520000

Aktivity SPOV byly vždy úzce propojeny s Programem obnovy venkova. Proto když v roce 2003 byl tento program přesunut do působnosti krajů, stal se krajský Spolek strážcem a obhájcem toho, aby prostředky z programu POV byly účelově určeny pro rozvoj venkova v intencích Programu obnovy venkova. Opakovaně a úspěšně apeloval na jejich navýšení a také pomáhal zpracováním připomínek členů k Programu, týkajících se administrace projektů, stanovení velikosti obcí pro dotační tituly nebo nadměrné administrativy. Podněty z mnoha členských schůzí byly předkládány a projednávány s vedením kraje.

Po převedení prostředků na kraje došlo u nás postupně k určitému navýšení z původních 16 mil. Kč:

Tabulka: *Prostředky na POV v Moravskoslezském kraji:*

Rok	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
mil. Kč	22	22	22	22	22	36	36	36

Zdroj: odbor RR a CR, MsK

Soutěž Vesnice roku

Nejvýraznější akcí Spolku je soutěž Vesnice roku, vyhlašovaná od roku 1995 společně se Svazem měst a obcí ČR, ministerstvy pro místní rozvoj, zemědělství, životního prostředí a kultury. Ke spolupráci na soutěži se postupně připojily také Kancelář prezidenta republiky, Společnost pro zahradní a krajinářskou tvorbu, Svaz knihovníků a informačních pracovníků, Asociace krajů ČR a Folklorní sdružení ČR.

Premiér Petr Nečas blahopřeje starostovi Hlavnice Aleši Saliborovi k III. místu v celostátní soutěži Vesnice roku 2010

Krajská kola soutěže byla vždy zástupci krajské organizace SPOV sledována a maximálně podporována. V krajské hodnotitelské komisi vždy pracuje jeden zástupce SPOV. Sekretariát opakovaně rozesílá uvědomění na všechny obce kraje o vyhlášení a podmínkách soutěže a připomíná, aby se včas přihlásily.

V letech, kdy počet přihlášených v soutěži v Moravskoslezském kraji byl zdaleka nejnižší v celé republice, si krajská organizace SPOV na svých schůzích vzala za úkol maximálně podpořit soutěž, pomoci navrátit krajské soutěži ztracený kredit a obnovit zájem obcí.

Následovala série jednání s vedením kraje ohledně zajištění patronace hejtmana, finančního ohodnocení vítězů krajského kola - což se podařilo od roku 2008 příspěvkem 500 tis. Kč, a v neposlední řadě i o vydání každoroční publikace s výsledky krajské soutěže.

Po extrémně nízké účasti obcí v roce 2007 krajská organizace připravila anketu, kde obce sdělily své připomínky a náměty k soutěži.

Úplně první zhodnocení krajského soutěžení formou brožury vyšlo v edici ŠOV Třanovice pod názvem Moravskoslezská vesnice 1995 – 2006. Následovala brožura Moravskoslezská vesnice roku 2007 – 2008. V roce 2010 se poprvé podařilo zajistit vydání publikace k výsledkům soutěže krajského kola za rok 2010 krajským úřadem, odborem regionálního rozvoje.

Krajská hodnotitelská komise soutěže ve Skotnici, červen 2008

Jedním ze stěžejních úkolů krajské organizace je nadále věnovat zvýšené úsilí propagaci soutěže, zvyšování její prestiže a organizovat alespoň jednou ročně setkání účastníků – semináře s výměnou zkušeností ze soutěže.

Křest brožury Moravskoslezská vesnice 1995 – 2006, Slatina 9. 10. 2006

Seznam ocenění:

 zlatá stuha – vítěz krajského kola, který postoupí do celostátního kola

 modrá stuha – za společenský život

 bílá stuha – za činnost mládeže

 zelená stuha – za péči o zeleň a životní prostředí

 oranžovou stuhu – za spolupráci obce a zemědělského subjektu

 modrý diplom (od r. 2000) – za vzorné vedení obecní knihovny

 zelený diplom (od r. 2004) – za rozvíjení lidových tradic

 hnědý diplom (od r. 2004) – za vzorné vedení kroniky

 fialový diplom (od r. 2004) – za kvalitní květinovou výzdobu

Ocenění v rámci kraje za rok 1995

Bystřice nad Olší – zlatá stuha

Hodslavice – zlatá stuha

Bernartice nad Odrou – modrá stuha

Obce Bystřice a Hodslavice získaly také III. místo v celostátním kole soutěže.

Ocenění v rámci kraje za rok 1996

Albrechtický – zlatá stuha

Uhlířov – zlatá stuha

Město Albrechtice – zelená stuha

Ocenění v rámci kraje za rok 1997

Slatina – zlatá stuha

Hukvaldy – modrá stuha

Třanovice – bílá stuha

Obec Slatina získala také III. místo v celostátním kole soutěže.

Ocenění v rámci kraje za rok 1998

Hukvaldy – zlatá stuha

Třanovice – modrá stuha

Pržno – bílá stuha

Dolní Moravice – zelená stuha
 Obec Hukvaldy získala také II. místo v celostátním kole soutěže.

Ocenění v rámci kraje za rok 1999

Bolatice – zlatá stuha
 Dolní Moravice – zelená stuha
 Závašice – bílá stuha

Ocenění v rámci kraje za rok 2000

Stonava – zlatá stuha
 Město Albrechtice – modrá stuha
 Janov – zelená stuha
 Závašice – bílá stuha
 Bernartice nad Odrou – zelená stuha
 Třanovice – modrý diplom
 Obec Stonava získala také III. místo v celostátním kole soutěže.

Ocenění v rámci kraje za rok 2001

Stará ves nad Ondřejnicí – zlatá stuha
 Dívčí hrad – bílá stuha
 Janov – modrá stuha

Ocenění v rámci kraje za rok 2002

Hukvaldy – zlatá stuha
 Bořetice – bílá stuha
 Slatina – bílá stuha
 Štítina – modrá stuha

Ocenění v rámci kraje za rok 2003

Skotnice – zlatá stuha
 Lhotka – modrá stuha
 Uhlířov – bílá stuha
 Bolatice – modrý diplom

Ocenění v rámci kraje za rok 2004

Štítina – zlatá stuha
 Závašice – bílá stuha
 Sedlnice – modrý diplom
 Metylovice – fialový diplom
 Těškovice – zelený diplom
 Obec Štítina získala také III. místo v celostátním kole soutěže.

Ocenění v rámci kraje za rok 2005

Petřvald – zlatá stuha
Obec Petřvald získala také II. místo v celostátním kole soutěže.

Ocenění v rámci kraje za rok 2006

Mikolajice – zlatá stuha
Ryžoviště – bílá stuha
Albrechticky – modrý diplom
Bernartice nad Odrou – zelený diplom
Třanovice – zelený diplom

Ocenění v rámci kraje za rok 2007

Závišice – zlatá stuha
Vzhledem k počtu přihlášených obcí hodnotitelská komise vyhlásila pouze vítěze krajského kola.

Ocenění v rámci kraje za rok 2008

Bolatice – zlatá stuha
Spálov – modrá stuha
Radkov – bílá stuha
Bystřice – diplom za práci s mládeží a rozvoj přeshraniční spolupráce
Řepiště – modrý diplom
Albrechticky – diplom za péči o kulturní dědictví a rozvoj společenského života v obci
Jistebník – diplom za podporu rozvoje umělecké činnosti v obci
Spálov – hnědý diplom
Dolní Moravice – diplom za podporu rozvoje cestovního ruchu

Ocenění v rámci kraje za rok 2009

Spálov – zlatá stuha
Hlavnice – modrá stuha
Staré Hamry – bílá stuha
Jeseník nad Odrou – zelená stuha
Dolní Moravice – Cena naděje pro živý venkov
Soběšovice – diplom za vzorné vedení knihovny
Moravice – diplom za pospolitost občanů
Radkov – diplom za zapojení občanů do života obce
Dolní Moravice – diplom za rozvoj služeb pro občany
Těrlicko – diplom za podporu sportovních aktivit
Ryžoviště – diplom – Obec přátelská rodině

Ocenění v rámci kraje za rok 2010

Hlavnice	– zlatá stuha
Těškovice	– modrá stuha, diplom za vzorné vedení kroniky
Třanovice	– bílá stuha
Sudice	– zelená stuha
Horní Tošanovice	– oranžová stuha
Řepiště	– mimořádné ocenění za nejlepší projekt ze strukturálních fondů, diplom za vzorné vedení knihovny
Radkov	– Cena naděje pro živý venkov
Staré Hamry	– diplom za rozvoj pospolitosti občanů
Jakubčovice nad Odrou	– diplom za zapojení dětí do života obce
Komorní Lhotka	– diplom za podporu a rozvoj sociálních služeb v obci
Dolní Moravice	– diplom za podporu sportovních aktivit
Ryžoviště	– diplom za podporu a rozvoj turistického ruchu
Bruzovice	– za podporu a rozvoj přeshraniční spolupráce
Chlebičov	– diplom za kvalitní květinovou výzdobu v obci

Ocenění v rámci kraje za rok 2011

Skotnice	– zlatá stuha
Lhotka	– modrá stuha
Markvartovice	– zelená stuha
Starý Jičín	– oranžová stuha
Rohov	– mimořádné ocenění za nejlepší projekt ze strukturálních fondů
Ryžoviště	– Cena naděje pro živý venkov
Radkov	– diplom za vzorné vedení knihovny
Sudice	– diplom za rozvoj pospolitosti občanů
Zátor	– diplom za zapojení dětí do života obce
Moravice	– diplom za podporu sportovních aktivit
Velké Heraltice	– diplom za podporu a rozvoj přeshraniční spolupráce

Diplom „Zlatá cihla v Programu obnovy venkova Moravskoslezského kraje v roce 2011“:***Kategorie A – obnova či rekonstrukce památek místního významu***

Radkov – rekonstrukce kaple Panny Marie Ustavičné Pomoci v místní části Nové Zálužné

Kategorie B – obnova či rekonstrukce staveb venkovské zástavby

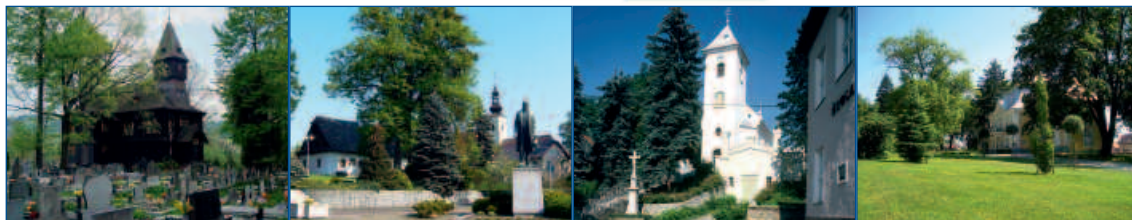
Vojkovice – rekonstrukce bývalé ZŠ

Kategorie C – nové venkovské stavby

Rohov – stavba obecního domu

TABULE CTI

Krajské kolo soutěže Vesnice roku v Moravskoslezském kraji – zlatá stuha

1995
Bystřice

1995
Hodslavice

1996
Albrechtičky

1997
Slatina

1998
Hukvaldy

1999
Bolatice

2000
Stonava

2001
Stará Ves nad Ondřejnicí

2002
Hukvaldy

2003
Skotnice

2004
Štítina

2005
Petřvald

2006
Mikolajice

2007
Závišice

2008
Bolatice

2009
Spálov

2010
Hlavnice

2011
Skotnice

Vesnice roku České republiky Umístění v celostátním kole soutěže

1995 III. místo
Bystřice

1995 III. místo
Hodslavice

1997 III. místo
Slatina

1998 II. místo
Hukvaldy

2000 - III. místo
Stonava

2004 III. místo
Štítina

2005 II. místo
Petřvald

2010 III. místo
Hlavnice

Dolní Moravice

- laureát účasti v soutěži - 10 x :

1995, 1998, 1999, 2000, 2002,
2003, 2007, 2008, 2009, 2010

Rozpočtové určení daní

Jedním z nejzákladnějších problémů financování obcí je Zákon o rozpočtovém určení daní, diskriminující menší obce. Z důvodu věcné argumentace podložené fakty a lepšího pochopení problematiky RUD zadala Krajská organizace SPOV zpracování rozboru vlivu a dopadu tohoto zákona na rozpočty obcí. Osloveným odborníkem byl doc. Ing. Petr Tománek, CSc., vedoucí katedry veřejné ekonomiky z VŠB TU Ostrava, který byl posléze akceptován také ze strany Ministerstva financí ČR a stal se členem zvláštní pracovní komise, kterou ministerstvo ustavilo pro problematiku RUD, spolu se zástupcem SPOV ČR, SMO ČR a SMS ČR.

Návrh na změnu rozpočtového určení daní obcím

(výňatek z úvodu)

pro SPOV ČR vypracoval doc. Ing. Petr Tománek, CSc.,

1. Úvod

Od roku 2001 bylo nově upraveno rozpočtové určení daní (RUD) pro stát, státní fondy a pro rozpočty obcí¹. Dílčí změna proběhla od roku 2002 a dále v tomto roce byly stanoveny i daňové příjmy rozpočtům krajů.

Zásadní změna rozpočtového určení daní od roku 2001 byla motivována řadou problémů, které se v této oblasti nakupily v předcházejícím období - **nový systém RUD tak měl v oblasti hospodaření obcí řešit zejména tyto otázky:**

- sblížení dynamiky daňových příjmů obecních rozpočtů a státního rozpočtu,
- snížení výrazných rozdílů ve velikosti celkových daňových příjmů mezi velikostně podobnými obcemi a z územního hlediska; tyto rozdíly v předcházejícím systému vznikaly zejména v návaznosti na výnosy daně z příjmů fyzických osob ze samostatné výdělečné činnosti a v návaznosti na výnosy daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti (rozdíly mezi okresy),
- řešení disproporcí mezi možným odlišným místem bydliště a místem podnikání u fyzických osob, kdy místo podnikání fyzické osoby nijak neovlivňuje výnos z této daně v místě obce, kde se realizuje podnikání,
- odstranění problémů neadekvátnosti při výběru daní podle místa plátcovy pokladny, v důsledku koncentrace pokladen plátců daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a funkčních požitků do sídla společností (při bezhotovostní výplatě mezd); výnosové určení této daně v tomto případě neodpovídalo skutečnému místu ekonomické činnosti,

¹ Zákon č. 243/2000 S. o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům (zákon o rozpočtovém určení daní)

- odstranění či snížení možnosti „daňové konkurence“ mezi obcemi formou „přetahování“ fyzických osob mezi obcemi u daně z příjmů fyzických osob ze samostatné výdělečné činnosti, kdy po přetažení podnikatele jinou obcí mu pak tato obec vrátila část daně, což bylo výhodné pro obec, které realizovaly tuto transakci, ale snižovaly se výnosy pro rozpočty obcí jako celek,
- zvýšení stability daňových příjmů v jednotlivých obcích dané tím, že daňové příjmy představují hlavní zdroj obecních rozpočtů a dřívější plná orientace zdrojové daňové základny obcí na daně z příjmů (resp. na některé její části) vzhledem k nestabilitě vzniku zisku z podnikání může výrazně destimulovat např. u obcí s málo podnikateli daňové zdroje obecního rozpočtu; v tomto směru na nestabilitu daňových příjmů působila i změna výnosu daně pro obec v případě přechodu z formy podnikání fyzické osoby na podnikání právnické osoby,
- vytvoření nástroje působícího ekonomicky na vznik větších obcí s cílem snížení počtu zejména malých obcí (vzhledem k existenci vysokého počtu malých obcí v ČR) prostřednictvím přiřazení větších koeficientů pro rozdělování daňových výnosů velikostně vyšším kategoriím obcí (větším obcím).

Vedle toho však tento nový systém nastolil **nové otázky**, které by měly být obsahem zdokonalování RUD. Jde zejména o tyto:

- otázka možnosti ovlivňování velikosti daňových příjmů obcí prostřednictvím vlastního přičinění (je označováno obvykle jako „stimulační“ daň),
- změna velikosti daně resp. daňových principů u daně z nemovitostí, vzhledem ke snižujícímu se podílu této daně zejména ve vztahu k daňovým výnosům daně z příjmů a daně z přidané hodnoty a vzhledem k tomu, že se v žádné části daně z nemovitostí neodráží inflační vlivy jako u daně z příjmů a či daně z přidané hodnoty,
- vytvoření kategorie místních daní ve vazbě na místní poplatky (převodem některých místních poplatků na formu místních daní) a vznik nových místních daní (nad rámec činností zpoplatňovaných místními poplatky) a s pravomocemi svěřenými při stanovení druhu a sazeb místních daní obcím, vč. jejich správy,
- vlastní správa daňových příjmů obcemi (zejména u daně z nemovitostí),
- rozdílné postavení občanů obce vzhledem k jejich podílu na tvorbě daňových zdrojů rozpočtu obce jejich bydliště (podnikající fyzická osoba s bydlištěm na území obce „přispívá“ 30 % daně z příjmů do rozpočtu obce a na druhé straně pak obyvatel obce, pracující formou závislé činnosti „přispívá“ méně než 0,3 tis. Kč za rok, pokud pracuje na území obce – a v případě že nepracuje na území obce, pak je jeho příspěvek vlastní obci nulový).

Tyto uvedené problémy stávajícího systému RUD ukazují, že v systému rozdělování výnosů daní obcím dochází k výrazným zkrácením žádoucích ekonomických vztahů

Doc. Ing. Petr Tománek, CSc. vysvětluje problematiku RUD, Dobrá 14. 6. 2007

z hlediska vytváření daňových zdrojů pro hospodaření obcí. Na druhé straně je v rámci RUD založen výrazný přerozdělovací mechanismus, který ve své podstatě zakonzervoval problémy rozdělování daňových výnosů obcím před rokem 2001 (viz dále).

2. PŮSOBNÍ STÁVAJÍCÍHO SYSTÉMU ROZPOČTOVÉHO URČENÍ DANÍ NA PODMÍNKY HOSPODAŘENÍ OBCÍ

Příjmy obcí v ČR jsou v průměru představovány cca 60 % daňových příjmů (daně a poplatky), asi pětinu příjmů tvoří dotace, kolem 13 % tvoří nedaňové příjmy a zbytek cca 6 % představují kapitálové příjmy (očekávaná skutečnost za rok 2003 bez zahrnutí vlastních prostředků obcí z předcházejících let či prostředků z fondů obcí). Daňové příjmy tedy výrazně ovlivňují zdroje obecních rozpočtů.

2.1. Rozpočtové určení daní obcím

Rozdělení daní obecním rozpočtům určuje zákon o rozpočtovém určení daní. **Rozpočtové určení daní** obcím lze rozdělit na dva okruhy daňových příjmů obcím.

První okruh tvoří **daňové příjmy, které jsou určitou formou „napojeny“ na aktivity na území obce**. Jde o tyto daňové příjmy:

- Daň z příjmů právnických osob pokud touto právnickou osobou je obec, kdy výnos této daně je příjmem rozpočtu obce; tato daň však nepředstavuje pro obec reálný příjem (daň platí obec sama sobě).
- Daň z nemovitostí; celý výnos daně jde do rozpočtu obce, na jejímž území se nemovitost nachází. Daň z nemovitostí má dvě součásti: daň ze staveb a daň z pozemků. V části daně ze staveb je pro danou obec velikost výnosu daně ovlivňována nejen počtem a velikostí nemovitostí na území obce, ale i velikostí obce (danou počtem obyvatel), od níž se odvíjí základní sazba daně u obytných domů, u bytů a u nebytových prostorů. Tento koeficient si pak mohou obce upravovat zvýšením o jednu resp. snížením až o tři velikostní kategorie pro celou obec anebo pro její libovolné části. V části daně z pozemků je výnosnost daně, kromě výměry pozemků na území obce, ovlivněna zejména bonitou zemědělské půdy

a to poměrně výrazně vzhledem k tomu, že ocenění půdy na základě bonity půdy se pohybuje téměř od nulové hodnoty po téměř 15 Kč/m². I u daně z pozemků je obcím umožněno upravovat koeficienty, ale týká se to jen stavebních pozemků. Do rozpočtu příslušné obce jde celý výnos daně vybraný na území obce. Umožněním obcí zasahovat do velikosti daně (i když ne v celém rozsahu daňové základny) lze tuto daň označit za místní daň, jinak pak jako daň svěřenou.

- Daň z příjmů fyzických osob ze samostatné výdělečné činnosti - od fyzických osob s místem bydliště na území obce, kdy obec získává 30 % z jimi zaplacené daně. Ve smyslu typu daní jde o sdílenou daň, kdy na výnosu daně vznikající na určitém území se podílí příslušný územní celek a další rozpočty na vyšší úrovni.
- Daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti, kdy z 1,5 % celostátního výnosu určeného pro všechny obce je příslušné obci určen podíl daný počtem zaměstnanců na území dané obce k celkovému počtu zaměstnanců v ČR. Daň tak zohledňuje zejména ekonomické aktivity v určitém území prostřednictvím počtu zaměstnanců. Dá se říci, že z hlediska vazby výnosu daně jsou tak obcím zohledňovány zejména možné dopady (zvýšené nároky) na některé veřejné služby v důsledku pracovních aktivit realizovaných v obci, případně pak z hlediska dojížděky za prací do obce z jiných obcí. Ve výnosu daně není zohledněna velikost mzdy. Problematická je však velikost daňového výnosu, který se reálně pohybuje pod roční hodnotou 0,3 tis. Kč na zaměstnance.

Druhý okruh daňových příjmů obcí tvoří **podíly obcí na celostátním výnosu stanoveného okruhu daní** („sdílené daně“)². Pro všechny obce je vyčleněno 20,59 % z celostátního výnosu těchto daní:

- Daň z příjmů právnických osob (pokud touto právnickou osobou není kraj nebo obec).
- Daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a funkčních požitků.
- Daň z příjmů fyzických osob srážková.
- Daň z příjmů fyzických osob ze samostatné výdělečné činnosti (60 %).
- Daň z přidané hodnoty.

Tento blok daňových příjmů je určen k rozdělení všem obcím. Přičemž podíl pro jednotlivou obec je stanoven podle dvou kritérií:

- Prvním kritériem je zařazení obce do velikostní kategorie. Celkově jsou obce rozděleny do 14 velikostních kategorií a každé kategorii je přidělen koeficient, podle něhož se odvozuje podíl na výnosech daní pro obce příslušné kategorie.

² Tyto daňové příjmy obcí bývají označovány jako „sdílené daně“. Způsob jejich rozdělování sice navozuje takovéto označení (jelikož jsou rozdělovány mezi obce, kraje a stát), ale myšlenka sdílení daní je obvykle odvozována od takového rozdělování daní, kdy na výnosech daní vznikajících na konkrétním území (např. obce) se pak podílí i vyšší územní celky, do nichž příslušná obec náleží. V případě RUD v ČR však nejsou daně rozdělovány obcím prostřednictvím nějaké vazby vzniku daně na území obce, ale podle jiných kritérií. Tyto daňové příjmy tak mají spíše charakter neúčelových dotací, odvozených od skutečných výsledků daňových výnosů na území státu.

- Druhým kritériem je pak skutečný počet obyvatel dané obce.

Tyto dva aspekty počtu obyvatel jednotlivé obce jsou promítnuty do jednoho koeficientu, kterým se podílí jednotlivá obec na výnosu uvedených daní a podle něhož je prováděno rozdělování vybraných daní. Vzhledem k měnícímu se počtu obyvatel ČR i jednotlivých obcí a vzhledem k případnému vzniku nových (větších či menších) obcí je tento koeficient pro každou obec každoročně upravován. Podstatou je, že se rozděluje stále stejný podíl daní obcím. Případné změny ve velikosti obcí, změny počtu obyvatel jednotlivých obcí se odehrávají na úrovni stejných podílů daňových uvedených pěti daní. Koeficienty se pohybují pro velikostní kategorie od 0,4213 u obcí do 100 obyvatel, po 2,7611 u Prahy. Tyto koeficienty tak ukazují na více než šestinásobný rozdíl ve výnosech daní mezi nejmenšími a největšími obcemi na obyvatele u těchto přerozdělovaných daňových zdrojů obcí.

Rozpočtové určení daní - aktuální stav 2003 pro názornost ve finančním vyjádření

Velikost obce	Koeficient	8500 Kč/os.	%
do 100	0,4213	3790	15,26
101 - 200	0,537	4830	19,45
201 - 300	0,563	5070	20,39
301 - 1500	0,5881	5290	21,30
1501 - 5000	0,5977	5380	21,65
5001 - 10000	0,615	5540	22,27
10001 - 20000	0,7016	6310	25,41
20001 - 30000	0,7102	6390	25,72
30001 - 40000	0,7449	6700	26,98
40001 - 50000	0,8142	7330	29,49
50001 - 100000	0,8487	7640	30,74
100001 - 150000	1,0393	9350	37,64
150001 - výše	1,6715	15040	60,54
hl. m. Praha	2,7611	24850	100

Zdroj: Bc. Jan Tomiczek

Petice proti diskriminaci obyvatel venkova

organizovaná
Spolkem pro obnovu venkova České republiky

My, občané venkova a menších měst, vyslovujeme vážné znepokojení nad neustále narůstající nerovností mezi městy a venkovem v České republice.

Stát a jeho instituce víc a více zkouší, co venkov vydrží.

- Upozorňujeme, že na obce a malá města stát přenáší další a další odpovědnosti (školství, sociální integrace, místní doprava, zdravotnictví, apod.) a to bez adekvátního přesunu financování.
- Nesouhlasíme s tím, že rozpočty menších obcí se navyšují pomaleji než u větších, udržuje se nízká úroveň financování venkova, zvětšuje se disproporce mezi příjmy obcí a měst v neprospěch venkova, snižuje se tak kvalita života na venkově.
- Nejsme spokojeni s tím, že není legislativně upraven pojem „venkov“ ani jasná odpovědnost jednoho ústředního orgánu státní správy, který by zastupoval zájmy venkova vůči ostatním rezortům.
- V důsledku pak venkov nenabízí perspektivní uplatnění mladým a hlavně vzdělaným lidem, populace stárne rychleji, zvyšuje se nezaměstnanost a tradiční venkov se vyliďňuje.
- Je trpkou skutečností, že stanovené formy financování projektů postupně izolují obce a malá města od evropských zdrojů. Venkovská sídla na rozdíl od větších měst tak nemají prostředky na kofinancování i finančně méně náročných projektů, čímž dochází k dalšímu prohlubování rozdílů.

Proto žádáme, aby poslanci a senátoři Parlamentu ČR učinili následující kroky:

- změnili „Zákon o rozpočtovém určení daní“ tak, aby nebyl venkov diskriminován vůči větším sídlům,
- přijali samostatný „Zákon o venkově České republiky“, který by kodifikoval pojem venkov a jasně odpovědnosti za jeho další rozvoj,
- novelizovali „kompetenční zákon“ tak, aby zvýšili odpovědnost Ministerstva zemědělství za rozvoj venkova až po jeho přejmenování na Ministerstvo venkova
- a v tomto smyslu tak naplnili závazky České republiky z Evropské charty místní samosprávy

V Bělotíně dne 9.1. 2007

Petiční výbor:

Václava Domšová
1. místopředseda SPOV ČR

Eduard Kavala
předseda SPOV ČR

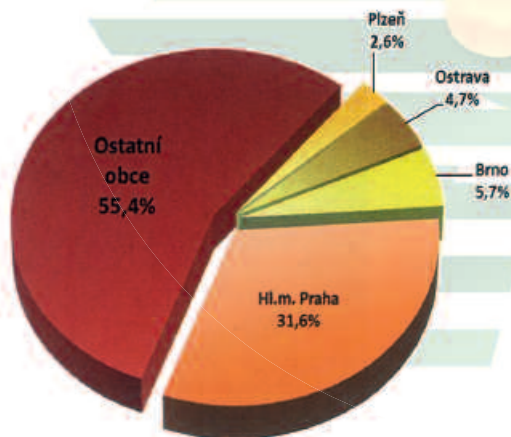
Radan Večerka
místopředseda SPOV ČR

Petice byla v kraji organizována pod patronací KO SPOV. Podepsalo ji 2009 občanů a schválila zastupitelstva 74 obcí což představuje celkem za Moravskoslezský kraj 88077 hlasů – nejvíce ze všech krajů.

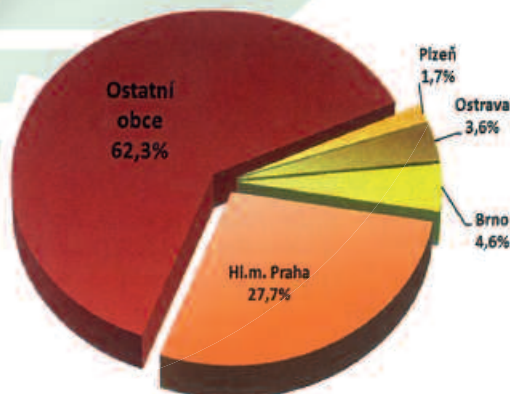
Dne 26. 3. 2008 byla petice projednávána v Senátu ČR s tímto závazným výstupem:

„Senát Parlamentu České republiky považuje za žádoucí, aby Ministerstvo financí České republiky připravilo nový zákon o rozpočtovém určení daní s účinností nejpozději od 1. 1. 2010 tak, aby zohledňoval venkovský prostor, považuje za žádoucí, aby Ministerstvo pro místní rozvoj České republiky společně s Ministerstvem zemědělství České republiky předložilo změnu zákona číslo 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje, ve znění pozdějších předpisů, která by zahrнула i problematiku rozvoje venkova včetně vymezení pojmu venkov, a opět považuje za žádoucí, aby vláda České republiky předložila Parlamentu České republiky návrh novely zákona číslo 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky, ve znění pozdějších předpisů, kompetenční zákon, tak, aby byla povýšena a průhledněna resortní odpovědnost za venkov a jeho rozvoj.“

Rok 2011 přinesl ministerský návrh novely rozpočtového určení daní, který je pro obce určitým kompromisem jejich dlouholeté snahy o narovnání křivd.

Graf 2: Sdílené daně - stávající systém

Graf 3: Sdílené daně - návrh

Zdroj: Obec a finance, 3-2011

Dne 5. září 2011 svolalo vedení KO SPOV MsK do Ostravy před magistrát starosty obcí a měst Moravskoslezského kraje, aby vyjádřili podporu novému návrhu RUD. Účast 120 starostů je považována za nečekaný úspěch a celá akce se konala za velké pozornosti médií.

Dne 21. září se asi 70 starostů z Moravskoslezského kraje účastnilo v Praze také pochodu starostů z celé republiky k Úřadu vlády na podporu nového návrhu RUD.

Spolek, mládež, rodina

Téma školství bylo průběžně probíráno na mnohé členské schůzi krajské organizace, ať už se diskutovalo o přechodu škol do právní subjektivity a aktuálních problémech venkovského školství až po boj za zachování malých venkovských škol v roce 2003, kdy byly tyto školy v celém kraji osloveny dotazníkem a byl organizován kulatý stůl se zástupci kraje pro odbor školství.

Hosty na členských schůzích byli pedagogové vysokoškolských kateder, kteří přednesli zajímavé příspěvky k tématům Vztah starosta – mládež v obci nebo Vzdělávání o místní identitě a plánování rozvoje obce s dětmi.

Mgr. Eduard Kavala, předseda SPOV ČR na konferenci Duchovní obnova společnosti, Třanovice 2000

Obnovu a prohloubení duchovního života, návrat ke kořenům a tradicím občas připomínají na společných setkáních členů Spolku také přizvané duchovní autority. Předseda krajské organizace se také stal jedním z garantů otevřené diskuse probíhající na www.spov.org k tématu Obnova rodiny. Tato diskuse vyústila v sestavení Programu obnovy rodiny.

Program obnovy rodiny Spolku pro obnovu venkova ČR schválený schůzí Spolku 7. června 2011

Předmluva

V udržitelném rozvoji (dynamická rovnováha vnějšího /kulturní, ekonomický a technický rozvoj, životní prostředí/ a vnitřního /Rodina/ prostředí společnosti), o který naše společnost usiluje a který je podmíněn stavem společnosti - tvoří dnes právě rodina jeho nejslabší článek.

Rodina je přitom základem ekonomické prosperity státu. Institucionální rámec rodiny – manželství, vzniká jako organická jednotka pro výchovu dětí. Má učit děti pozitivním vzorům, správnému výběru partnera, ale také řešení rodinných konfliktů a způsobům, jak dlouhodobě tuto klíčovou jednotku společnosti udržet pospolu. Na rozdíl od trendu doby, lidi rozdělovat, rodina lidi spojuje. Z tohoto faktu vyplývá i vzájemný vztah rodiče – děti a jeho utváření, od početí do smrti.

Cílem

Spolku pro obnovu venkova České republiky (dále jen „Spolek“), je nastolit toto téma v přesvědčení, že právě venkov a zejména malé obce mohou sehrát velmi důležitou roli při obnově rodiny a s tím souvisejících vztahů v celé naší společnosti, a že stejně tak dobře fungující rodiny sehrávají vysoce pozitivní roli při obnově a stabilizaci venkovských obcí a celého venkovského prostoru.

1. Rodina a Veřejná správa

Ve vztahu veřejné správy a rodiny převládá podpora služeb a subjektů, které v mnoha případech neefektivně odčerpávají dotace, žel bez přidané hodnoty a efektu pro společnost zatěžují veřejné rozpočty. Výsledkem činnosti úřadů, soudnictví a dnešních manželských poraden s filozofií „jak se úspěšně rozvést“, proti zájmu dětí, jsou co nejrychleji rozvedená manželství.

Cíle

- Usilovat o to, aby veřejná správa poskytovala pomoc rodině uplatňováním mediační a poradenské služby pro řešení rodinných konfliktů a tak napomáhala zachovat rodinu bez zasahování do intimity a autonomie rodiny.
- Vystupovat proti „rozvodovému průmyslu“. Chceme ztížit proces rozvodu, ponechat lhůtu k vyřešení rodinných problémů – poradensky a mediačně znevýhodnit iniciátora rozvodu v porozvodové výchově dětí a zachovat dětem i po rozvodu péči obou rodičů s preferencí toho rodiče, který rozpad rodiny neinicioval.
- Dosáhnout toho, aby rodina byla celospolečensky i politicky uznána nejen jako zdroj morálních kvalit společnosti, ale i jako základní nástroj ekonomické prosperity státu.

2. Rodina a Legislativa

Rodina je subjektem přirozeného práva. Je autonomním subjektem, zaslouží si ochranu a podporu státu a společnosti. Právo na manželství a rodinu je nedělitelné. Muž v roli otce, žena v roli matky jsou garanty výchovy i štěstí dětí.

Úcta a řád – to jsou principy, které jsou apriorní pro tvorbu legislativy. Falešná svoboda způsobila, že jsme svědky masivního rozpadu rodin, který je přímou cestou k rozpadu naší civilizace. Zákon bez morálky, který je charakteristický pro naši dnešní zastupitelskou demokracii, je jejím hrobníkem. Dnešní, tzv. prorodinné zákonné normy, nedávají předpoklady pro harmonická manželství.

Cíl

- Usilovat o jejich změnu, aby legislativa zakotvila shora uvedené principy v právním řádu České republiky skutečně účinným způsobem.

3. Rodina a Škola

Rodinná formace je kulturním dílem a východiskem vzdělání. Na ně organicky navazuje vzdělání školní jako kulturní statek s odvoláním na dílnu lidskosti J. A. Komenského. V obou institutech se také máme, kromě dovedností, znalostí a dalších schopností - učit i celostnímu chápání života. Jenom tak můžeme z narozené osoby-dítěte, získat osobnost.

Cíle

- V podmínkách venkovských obcí nadále klást důraz na dobrou funkci venkovských škol a jejich neformální spolupráci s rodiči.
- Podporovat ve školách takovou výchovu, která bude zásadně prorodinná.

4. Rodina a Zdravotnictví + Sociální péče

Základní zásada prevence zdraví „ve zdravém těle - zdravý duch“, zdůrazňovaná zakladatelem Sokola Miroslavem Tyršem, dnes často zůstává nedoceněna. Lidé nejsou zvyklí, že hlavní zodpovědnost za své zdraví nesou sami a často bojkotují preventivní zdravotnické programy. Další otázkou je dostupnost lékařské péče. I v malých obcích by měla být zajištěna dostupnost základní péče (senioři, alespoň 1x za měsíc předpis léků, základní vyšetření atd.).

Diskutabilní péče o děti v dětských domovech namísto v rodině, včetně náhradní rodinné péče, a spoléhání se mnohých dospělých dětí na stát, který se podle nich má o jejich staré rodiče postarat v domovech seniorů, jsou reliktem minulého režimu i novou hrozbou konzumní společnosti nejen ve vztahu rodiče – děti, ale i děti – rodiče.

Cíle

- Usilovat o změnu myšlení při naplňování prevence zdraví.
- Monitorovat stav, hledat rezervy a zlepšení v prorodinné sociální péči.
- Posilovat společenskou shodu o tom, že především děti, nikoliv stát, se mají postarat ve stáří o své rodiče.

5. Rodina a Média

Formativní působení médií na rozvoj osobnosti je slabé, až negativní. Problematický je zejména špatný a neodpovědný výběr obsahu šířených informací, způsobený kombinací exhibicionismu a sobectví v myšlení tvůrců, manažerů a politiků. Vlna nových médií – mobily, počítače, internet, která rozšířila možnost zprostředkování informací a kultury – tyto osobnostní defekty spíše zesilují a nezvyklou, rodinou nekontrolovanou komunitu dětí a mládeže v negativním vývoji podporují.

Cíl

- Nastavit zrcadlo tomuto destruktivnímu vývoji s poukazem na ozdravující účinek funkční rodiny.

6. Rodina a Vzory

Otec jako vzor moudrosti, člověk zprostředkující rodině komunikaci s vnějším světem

(ministr zahraničí), který vede své dítě k dovednosti, samostatnosti a zodpovědnosti, je pro ně jako vzor i výchovný činitel nenahraditelný. Staré norské přísloví říká, že jeden otec je pro výchovu dítěte lepší, než sto učitelů. Matka jako strážce a garant vnitřního rodinného uspořádání (ministr vnitra). Muž a žena jsou odlišní, poněvadž mají splnit různé úkoly.

Cíle

- Propagovat nezastupitelnou roli otce i v rámci DNE OTCŮ (třetí červnová neděle), stejně jako roli matky i v rámci DNE MATEK (druhá květnová neděle).
- Podporovat skutečnou rovnoprávnost mužů a žen danou jednotou v různosti funkcí, nikoliv jako boj o moc – proti dětem, který je neslučitelný s výchovou.

7. Rodina a Bioetika + Psychologie

Adaptace dítěte v prenatálním stavu probíhá až na úrovni genetické informace. To, co ovlivní embryo a plod v těle matky, má dopad i na život několika dalších generací.

Cíle

- Respektovat bioetické principy a zákonitosti psychologie a vštěpovat je budoucím rodičům již od dětství.
- Podporovat osvětu na všech úrovních.

8. Rodina a Práce

Rodina, společenský a hospodářský systém se vzájemně doplňují a podmiňují. Svět práce, podnikání a konzumismu – není příliš přátelský rodinnému životu a v podstatě je nepřizpůsobený jeho potřebám. Upřednostňování zaměstnání před rodinným životem vede ve svém důsledku k národohospodářským ztrátám.

Cíle

- Hledat sladění zaměstnání, podnikání a občanských aktivit s rodinným životem.
- Usilovat o rozšiřování podniků přátelských rodině.

9. Rodina a Prostředí pro život

Člověk jako zboží, dítě jako extrém a překážka seberealizace v tržním prostředí, manželství jako předmět majetkových smluvních vztahů - tvoří filozofii současnosti s důsledkem krize hodnot, která je základem krize hospodářské, energetické, finanční a bankovní.

Stabilita a zodpovědnost ve vztazích je základem stability a zodpovědnosti v hospodaření. To platí jak v horizontální, tak ve vertikální úrovni.

Cíl

- Prosazovat stabilitu a zodpovědnost jako základní principy funkční rodiny, jež přispějí k utváření stability v hospodářské oblasti a zodpovědnosti nejen k členům rodiny, ale i potřebné pospolitosti v obcích a společnosti, stejně jako úctě k přírodě a trvalé udržitelnosti našeho bytí.

10. Rodina a trvalé hodnoty

V dnešní společnosti i v rodinném prostředí se vyskytuje deficit historicky prokázaných trvalých hodnot jako nositelů udržitelnosti pospolitosti. Tradiční, funkční model rodiny se prudce mění na nefunkční, postmodernistický. Vytrácejí se pojmy slušnost, odpovědnost, úcta, pokora, důvěra. Vytrácí se víra, která je zdrojem našich snů a tužeb, formuje naše chování, pomáhá nám zvládat složité životní situace.

Cíle

- Prosazovat takovou osvětu, která povede k vytváření rodině přátelského prostředí.

- Podporovat instituce, které tyto hodnoty umí nabídnout.
- Spolupracovat s církvemi jako přirozenými ochránci Rodiny, zejména při správném výběru partnera, řešení rodinných konfliktů a způsobech, jak rodinu dlouhodobě udržet pospolu.

Venkovské území a architektura

Specifika krajiny venkova, její architektonická tvář a územní identita jsou opakovanými náměty na členských schůzích, ať už to byla přednáška „POV z pohledu zpracovatelů územních plánů“ Ing. arch. Jaroslava Haluzy nebo opakované přednášky „Pozemkové úpravy a krajina“. Nezapomenutelný byl seminář „Venkovská architektura“, vedený Prof. ing. arch. Miroslavem Baše.

V roce 2007 se členové KO aktivně vyjadřovali k projednávání zákona o územním plánování a stavebním řádu a zákona o půdě. Od roku 2008 jsou zapojeni do diskuse k pozměňovacím návrhům novely stavebního zákona.

Vystoupení Ing. arch. Jaroslava Haluzy - 5. výročí KO SPOV,
Slatina 9. 10. 2006

V roce 2010 se členové KO SPOV MsK také podíleli na vydání knihy ve spolupráci ŠOV Třanovice a mikroregionu Podblanicko s názvem *Tvář venkova*, I. díl – Venkovské stavby a II. díl – Krajina a veřejná prostranství.

Spolek a rozvojová témata

Zástupci spolku se postupně zúčastňovali projednávání a přípravy rozvojových aktivit na celorepublikové úrovni:

- Monitorovací výbor předvstupního programu SAPARD (2002 - 2006)
- Monitorovací výbor Operačního programu zemědělství (2006 – 2008)
- Propagace venkova v Praze na Staroměstském náměstí
- Účast při vyjednávání programu PRV z fondu EAFRD, zejména výši alokace prostředků v ose III. a IV.
- Účast při vyjednávání na MŠMT ČR ve věci rušení venkovských škol

Aktivity na krajské úrovni:

- Vyjednávání o POV na KÚ
- Zastoupení při přípravě SROP, následně ROP
- Účast ve Strategické expertní skupině – Strategie rozvoje Moravskoslezského kraje na léta 2009 - 2016
- Účast v komisích zřízených Radou kraje
- V r. 2011 uspořádala KO SPOV MsK ve Sviadnově konferenci „Bez integrace nemá venkov šance?“ jako přípravu venkova na plánovací období 2014+

LEADER a MAS

Krajská organizace SPOV sledovala iniciativu LEADER od prvopočátků jejího zavádění v České republice. Na schůzích Spolku byla témata LEADER a MAS častým bodem jednání. Není divu, starostové na jednáních zastupují členské obce Spolku, které jsou zároveň členy osmi různých MAS působících nyní na území Moravskoslezského kraje.

Ze stánku MAS Pobeskydí na výstavě Země Živitelka 2009

Krajská organizace SPOV byla v roce 2006 iniciátorem prvního setkání všech MAS působících v té době v Moravskoslezském kraji. Sekretariát KO se potom podílel i na analýze vzdělávacích potřeb MAS a mikroregionů v rámci projektu „Profesionálové Moravskoslezského venkova“.

KO SPOV MsK byla v roce 2009 zapojena v organizačním výboru mezinárodní konference LEADERFEST v Hradci nad Moravicí a měla zde svou prezentaci.

V roce 2010 pak bylo náplní studijní cesty do Litvy, Estonska a Finska především seznámení se s fungováním a realizovanými projekty místních akčních skupin v těchto zemích.

Krajská organizace SPOV a Krajský úřad Moravskoslezského kraje

...Dne 21. 2. 2002 se na půdě KÚ Moravskoslezského kraje konala v zasedací místnosti krajského zastupitelstva první řádná schůze krajské organizace SPOV. Úvodem vystoupil hejtmán kraje Evžen Tošenovský, který ve svém krátkém vystoupení ocenil dosavadní práci celorepublikové organizace a nabídl nově vzniklé krajské organizaci spolupráci při řešení problémů venkova a také prostory krajského úřadu pro pravidelná setkání členů a příznivců Spolku...

Tolik ze zápisu první řádné schůze, který napovídá o počátečním přístupu vedení kraje k nově vzniklé organizaci. Téměř dva roky se pak následující schůze konaly skutečně na půdě krajského úřadu. Potom se však ujal systém „návštěvních schůzí“ pokaždé v jiné obci v kraji. Na krajský úřad jsme se chtěli vracet alespoň jednou ročně, ale postupem času se zajišťování schůzí zde stalo čím dál tím větším problémem.

Podářilo se alespoň pravidelně přizvat k účasti zástupce z odboru regionálního rozvoje a cestovního ruchu a krajské zastupitele a tato spolupráce je postupem let na stále lepší úrovni, jako dobrý příklad lze zmínit krajskou soutěž Vesnice roku.

Spolek a Škola obnovy venkova

Spolupráce krajských organizací se školami obnovy venkova, které v jejich krajích působí, se vyskytuje často a je Spolkem přímo doporučována – viz Desatero krajům, bod 7. Prosperita. V žádném kraji však není natolik provázána jako tomu je v kraji Moravskoslezském. Starosta obce Třanovice byl opakovaně zvolen do čela předsednictva krajské organizace SPOV, a tak Škola obnovy venkova v Třanovicích zajišťuje průběžně sekretariát krajské organizace SPOV.

Obě organizace si poskytují vzájemně podporu při různých jednáních, přípravě zajímavých seminářů, realizaci studijních cest, vyhledávání projektů, oslovování obcí v celém kraji v diskusi o změnách různých zákonů, rozpočtovém určení daní, atd.

Projekty ŠOV realizované s účastí KO SPOV 2002 - 2010:

- „Škola obnovy venkova, pečovatelská a poradenská služba“ - POV MMR ČR 2002
- „Škola obnovy venkova, pečovatelská a poradenská služba“ - POV MMR ČR 2003
- „Škola obnovy venkova Třanovice“ - PORV MsK 2004
- „Škola obnovy venkova Třanovice 2005“ - PORV MsK 2005
- „Škola obnovy venkova Třanovice 2006“ - PORV MsK 2006
- „Partnerství k prosperitě“ – SROP 3.3, MsK 2006
- „Rozvíjíme venkov na příkladech dobré praxe“ – POV MMR ČR 2007
- „Praktikum obnovy a rozvoje venkova“ – POV MMR ČR 2008
- „Profesionálové Moravskoslezského venkova“ - OP RLZ MŠMT ČR 2008 – nositel projektu Národní observatoř venkova, o.p.s.
- „Aktivity Školy obnovy venkova v Třanovicích 2009“ – POV MMR ČR 2009
- „Aktivity Školy obnovy venkova Třanovice 2010“ – POV MMR ČR 2010
- „Venkovské stavby“ – POV MMR ČR 2010
- „Aktivity ŠOV Třanovice 2011“ - POV MMR ČR 2011

Vyhlášení výsledků krajského kola soutěže Vesnice roku, Závašice 18. 8. 2007

Podnětná byla i účast KO SPOV MsK na projektu Národní observatoře venkova o.p.s., v rámci ESF z OP RLZ „Profesionálové Moravskoslezského venkova“ - práce v projektovém týmu, podílení se na analýze vzdělávacích potřeb MAS a mikroregionů, příprava e-learningového kurzu i absolvování pilotního kurzu.

V roce 2005 se zástupci KO SPOV MsK podíleli na prezentaci a dlouhodobém organizačním zabezpečení venkovských mikroregionů Moravskoslezského kraje v prostorách MMR ČR v Praze na Staroměstském náměstí. Byla instalována expozice „Od Jeseníků k Beskydám, od Praděda k Radegastovi“.

Cesty za poznáním

Velkou oblibu mezi členy SPOV si získaly cesty za poznáním při příležitosti konání výstavy Země Živitelka v Českých Budějovicích. Na výstavě navštěvujeme stánek SPOV ČR a našich moravskoslezských MAS a účastníme se seminářů pravidelně zde pořádaných SPOV ČR a Ministerstvem pro místní rozvoj ČR.

Země Živitelka 2007 - Ze stánku SPOV ČR

Jelikož ze severní Moravy je na jih Čech poměrně daleko, začaly se tyto cesty organizovat jako 2 - 3 denní s tím, že dříve než dorazíme poslední den do Budějovic, se zastavujeme na zajímavých místech u partnerských ŠOV nebo MAS.

Tak tomu bylo například v roce 2006, kdy jsme navštívili ŠOV v Lu-

kách nad Jihlavou a Sutoměřicích u Bechyně. V roce 2008 jsme byli v mikroregionu Strakonicko a u ŠOV v Radomyšli, v roce 2009 nás přijalo občanské sdružení PODBLANICKO ve Vlašimi a MAS Posázaví a v roce 2010 MAS Krajina srdce v Mladé Vožici.

Z cest do zahraničí se za účasti členů Spolku uskutečnily v roce 2001 cesty do Rakouska, tehdy především na konzultace ohledně výběru druhu využití odpadního dřeva jako energetického zdroje, dále do Norska, kde byly získávány informace o systému informačních středisek a řešení propojení turismu a odpočinkových zón. Následovala v roce 2002 cesta

do Irska s námětem Formy a stav venkovské turistiky, cestovní ruch jako výhodná alternativa při restrukturalizaci regionů. Zde na praktických příkladech, např. v regionu Shannon, či městě Limerick, bylo možno vidět, jak klíčový význam pro rozvoj cestovního ruchu má partnerství veřejného a soukromého sektoru, vytváření unikátních produktů cestovního ruchu a komplexnost poskytovaných služeb.

Zastoupení jsme měli také v roce 2003 na nadnárodním veletrhu Rozvoj & Marketing, Místní Festivaly & Soutěže ve Walesu a nadnárodní konferenci pro účastníky skupin iniciativy LEADER+ ve Finsku. V roce 2004 potom na setkání zástupců iniciativy LEADER z východoevropských zemí v Bulharsku.

V roce 2005 a 2006 se uskutečnily společné cesty na Slovensko – Turistické atrakce s celoročním využitím – Velká Rača, Ošadnica a Liptovský mikroregion – Realizované projekty z Programu obnovy dediny.

V rámci krajského projektu v programu SROP 3.3. „Partnerství k prosperitě“ bylo

Přijetí delegace v Radě departmánu Morbihan, Bretaň, říjen 2007

Estonsko, červen 2010

možno v roce 2006 zařadit a realizovat studijní cestu do regionu Brandenburg, Německo k partnerské Ländliche Heimvolkshohschule v Seediner am See. Inspirací byla především oblužná zařízení vybudované skate a in-line stezky evropského významu Fläming Skate, učiliště lidových řemesel a ubytovna pro mládež ve Wahlsdorfu a Agrofarma splněných přání Erlebnis – Hof realizovaná z programu LEADER.

Velká spolupráce se otevřela první cestou do Francie v roce 2007 do departmánu Morbihan v Bretani. Byly zde organizovány tři pracovní schůzky s tématy: Volnočasová zařízení a územní plánování, Zemědělství, zemědělská turistika a místní rozvoj a Turistika, její trvalý rozvoj a ekonomický rozvoj.

První návštěvou se podařilo dát základ dalším cestám do Bretaně a návštěvám Francouzů v Moravskoslezském kraji, nyní už ve specializovaných zájmových skupinách v rámci navázaných partnerství.

Největší dosud realizovanou zahraniční výpravou byla v roce 2010 cesta do Litvy, Finska a Estonska. Ve výpravě bylo také 25 členů KO SPOV MsK.

Tématem cesty byly realizované projekty programu LEADER a vesnické komunity:

Litva – návštěva u Kaunas a Jurbarkas LAG, realizované projekty „Rybí žebřík“, Centrum uměleckých řemesel, seminář - setkání s komunitou Ezerelis.

Finsko – seminář k aktivitám Joutsentsen Reitty LAG, návštěva některých dílen ze Sítě místních umělců, vesnická muzea, prohlídka rodinných agrofarem.

Estonsko – LAG Kodukant, projekty využití bývalých nádraží jako muzea nebo mládežnického střediska, divadelní farma, projekt vesnického přístavu a přírodního centra.

Seminář o rozvojových projektech v Heiska Center, Finsko

Projekt „Rybí žebřík“ MAS Jurbarkas v Litvě.

Co pro mne znamená KO SPOV MsK ...

„Myslím, že jsme byli první v republice v aktivitě založit KO SPOV. Naše obec tenkrát jako rela-

tivně čerstvý vítěz soutěže Vesnice roku po dohodě s Bc. Honzou Tomiczkem uspořádala první setkání v září 2001 na zámečku, kde se nás opravdu sešlo pár, takže vše bylo pojato jako přípravné setkání a potom v listopadu jsme se sešli ve větším počtu na prvním ustavujícím zasedání krajské organizace. Od té doby se podařilo hodně věcí, hlavně najít „cestu“ ke spolupráci s krajským zastupitelstvem, poslanci, senátory i samotným krajským úřadem.

Mně osobně přinesl Spolek hodně.....poznání, zkušenosti, mnoho setkání s dobrými lidmi a také mnoho zajímavých podnětů ze života našich obcí, ale i různé pohledy na jednotlivé obce.

Díky.“

LUDĚK MÍČEK, STAROSTA OBCE SLATINA,
ČLEN PŘEDSEDNICTVA KO SPOV MsK OD ROKU 2001

„Na ustavující zasedání Krajské organizace Spolku pro obnovu venkova ve Slatině si vzpomínám velmi dobře. Setkání se odehrávalo v době, kdy jsme již věděli, že život

okresních úřadů se chýlí ke konci. Na ustavujícím zasedání nás nebylo mnoho a pamatují-li si dobře, z okresu Opava nás bylo asi 5. Do výboru KO SPOV mě navrhl můj dlouholetý kolega starosta obce Stěbořice Jan Raida, který sloužil své poslední volební období. Svým nadhledem za více než třicetileté působení ve vedení obce Stěbořice byl přirozenou autoritou pro mnoho nás mladších. Svými zkušenostmi také přesně odhadl budoucí vývoj spolupráce obcí, když řekl památnou větu, kterou volně cituji: „Vy mladší a perspektivní starostové obcí se snažte založit organizaci na krajské úrovni pro setkávání obcí. Po ukončení činnosti okresních úřadů skončí setkávání starostů na okresních shromážděních a poradách starostů s přednostou okresního úřadu. Krajská organizace SPOV může být jednou z mála příležitostí, kde se starostové především malých obcí mohou potkat a vyměnit si názor a zkušenosti na problémy, které jsou nuceni každodenně řešit. Krajský úřad nebude mít čas na starosti malých obcí a ani chuť pomáhat a organizovat jakákoli setkání“. Další působení KO SPOV starostovi Raidovi dalo za pravdu.

Pro mě osobně je setkání starostů obcí v rámci KO SPOV akumulátorem, kde se dají především velmi dobře „dobít baterky“. Setkání starostů na úrovni KO SPOV Moravskoslezského kraje je vždy setkání lidí, kteří jsou pozitivně naladěni, hledají řešení pro splnění vytyčených cílů a neznají výmluvu, že to nejde.

Přeji všem dalším starostům obcí, aby pro ně Krajská organizace SPOV Moravskoslezského kraje i nadále zůstala nevyčerpateľným akumulátorem optimismu“.

JAROSLAV VANĚK, STAROSTA OBCE DOLNÍ ŽIVOTICE,
ČLEN PŘEDSEDNICTVA KO SPOV MŠK OD ROKU 2001

„Jak já vidím Krajskou organizaci Spolku pro obnovu venkova? Je to organizace, která za dobu svého trvání ukázala, že má své

platné místo v životě venkovských oblastí našeho kraje. KO – to jsou nejen společná setkání zástupců venkovských obcí, ale také zdroj mnohých informací, které budeme těžko hledat u nějakých jiných institucí.

KO SPOV se rovněž podílí na soutěži Vesnice roku a já jako člen krajské hodnotící komise jsem byl vždy hodně zvědavý, jak se daří v jednotlivých obcích naplňovat jejich plány rozvoje. Účast v komisi je pro mne zdrojem velkých inspirací.

V neposlední řadě oceňuji také možnost se zúčastňovat různých poznávacích exkurzí v jednotlivých regionech kraje, ať už v rámci zasedání Spolku, kdy získáváme zkušenosti a informace k rozličným tématům rozvoje venkova nebo i na cestách za realizovanými rozvojovými projekty v zahraničí.

Vnímám i přesah naší organizace a působení nejen v rámci našeho kraje, protože se začleněním do celostátního Spolku podílíme také na řešení tak palčivých problémů venkova jako je rozpočtové určení daní či neutuchající snaha o získání finančních prostředků pro další rozvoj venkova.

Zkrátka, jsem rád, že se mohu pravidelně scházet s lidmi podobně naladěnými, kterým leží na srdci další rozvoji venkovských oblastí našeho kraje !!!

DUŠAN LEDERER, STAROSTA OBCE VĚTRKOVICE,
ČLEN PŘEDSEDNICTVA KO SPOV MŠK OD ROKU 2003

Poděkování

patří všem, kteří svým přispěním, ať už radou, vzpomínkou, fotografií či odborným textem napomohli ke vzniku této brožury.

Kéž by její obsah byl pro čtenáře nejen přehledem toho, co se za 10 let v moravskoslezském Spolku podařilo či nepodařilo, ale i inspirací k novým budoucím činům pro rozvoj našeho venkova.

JANA LIBEROVÁ,
TAJEMNICE KO SPOV MŠK

Seznam použitých zkratek

SPOV ČR	Spolek pro obnovu venkova České republiky
KO SPOV MsK	Krajská organizace Spolku pro obnovu venkova Moravskoslezského kraje
KO	krajská organizace
KÚ	krajský úřad
RR	regionální rozvoj
CR	cestovní ruch
ŠOV	Škola obnovy venkova
POV	Program obnovy venkova
PRV	Program rozvoje venkova
RUD	Rozpočtové určení daní
MMR ČR	Ministerstvo pro místní rozvoj České republiky
MŠMT ČR	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy České republiky
VŠB TU	Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava
SMO ČR	Svaz měst a obcí České republiky
SMS	Sdružení místních samospráv České republiky
CpKp	Centrum pro komunitní spolupráci
o.p.s.	obecně prospěšná společnost
s.r.o.	společnost s ručením omezeným
LEADER	dotační program Evropské unie
MAS	tzv. místní akční skupina v programu LEADER
LAG	local action group = MAS
EAFRD	Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova
SAPARD	Speciální předvstupní program pro zemědělství a rozvoj venkova
SROP	Společný Regionální Operační Program
OP RLZ	Operační program Rozvoj lidských zdrojů
ROP	Regionální operační program

Kontakty:

Krajská organizace SPOV Moravskoslezského kraje

Třanovice č. 250

739 53 Třanovice

Tel.: +420 558 696 161

www.s pov.org

<http://sov.tranovice.org>

Předseda KO SPOV MsK:

Bc. Jan Tomiczek

starosta@tranovice.cz

Sekretariát:

Kancelář Školy obnovy venkova Třanovice

Třanovice č. 1

739 53 Třanovice

Tel.: +420 558 694 262, kl. 205

sov@tranovice.org

Schůze KO SPOV MsK 10. 12. 2004 v Třanovicích

Jak se můžete zapojit?

Informace o dění v celostátním SPOV získáte na stránkách www.spov.org, kde je možné si stáhnout i měsíčník Zpravodaj SPOV. Členové SPOV se mohou kromě krajských schůzí účastnit i pravidelných schůzí celostátního spolku, které se konají každé 1. úterý v měsíci v prostorách Senátu ČR.

Členské příspěvky na kalendářní rok:

obec 1.500,- Kč (doporučeno 2.000,- Kč) | jednotlivci (fyzické osoby) 250,- Kč (doporučeno 500,- Kč) | NNO, svazky, sdružení a jiné PO 1.800,- (doporučeno 2.000,- Kč)

Příhláška za člena Spolku pro obnovu venkova | Krajské organizace Moravskoslezského kraje (KO SPOV)

Obec, organizace, osoba:..... Jméno a funkce kontaktní osoby:.....

Adresa: Ulice a č.p.: ..... Obec: ..... PSČ: .....

IČO: ..... číslo účtu: .....

Telefon: ..... Fax: ..... E-mail: .....

V ..... dne ..... Členové KO SPOV jsou členy celostátního Spolku pro obnovu venkova, který spravuje členské příspěvky. KO SPOV je krajsky příslušnou organizací SPOV. Podpisem stvrzujeme souhlas s využitím uvedených údajů pro korespondenci a jejich uchování v databázi rozesílatele Zpravodaje.

Příhlášku po vyplnění odeslat na adresu:

Kateřina Kapková, tajemnice SPOV ČR
Rezkova 1675, 753 01 Hranice, tel.: 733 327 195

Fakturu k úhradě členských příspěvků obdržíte obratem.

.....
Podpis statutárního zástupce, u fyz. osob vlastnoručně

Tato publikace byla vydána za podpory Moravskoslezského kraje.

Přijetí delegace KO SPOV MsK na radnici v Joselin, Bretaň 2007.

